

2. ግራ ቀኝ ወጭና ኪሳራ ይቻቻሉ ብለናል።
3. መዘገቡ ተዘግቶ ወደ መ/ቤት ተመልሷል።

የማይነበብ የአምስት ዳኞች ፊርማ አለበት።

ፊ/ታ

የሰ/መ/ቁ. 39902

ሰኔ 18 ቀን 2002 ዓ.ም

ዳኞች፡- ሐጎስ ወልዱ

ሂሩት መለሰ

ተሻገር ገ/ስላሴ

አብዱራሂም አህመድ

አልማው ወሌ

አመልካች፡- የኢት/መድን ድርጅት - የቀረበ የለም

ተጠሪ፡- ወ/ሮ ብሬ ሙሴ - በሌሉበት

ፍ ር ድ

ለሰበር አቤቱታ መነሻ የሆነው ጉዳይ የጀመረው በፌ/መ/ደረጃ ፍ/ቤት ነው። አመልካች ለፍ/ቤት ባቀረበው ክስ ለደንበኛው ለኢትዮጵያ ነጻድ ድርጅት ናፍጣና ቤንዚን የገዙ መድን ሽፋን የሰጠ ሲሆን ከነጻድ ውስጥ 31,513 ሊትር የስር ተከላሾች በሆኑት መኪና ሲጓጓዝ መኪናው ተገልብጦ 18,153 ሊትር የፈሰሰ በመሆኑና የነጻድን ዋጋ ብር 45,927.09(አርባ አምስት ሺህ ዘጠኝ መቶ ሃያ ሰባት ብር ከዘጠኝ ሣንቲም) ለደንበኛው ስለከፈለ ይህንኑ ገንዘብ ከተከላሾች መኃከል ኃላፊነት ያለበት ተለይቶ እንዲከፍሉ እንዲወሰንለት አመልክቷል። የስር ሁለተኛ ተከላሽ ከክሱ ወጪ የሆኑ ሲሆን ተጠሪ ለክሱ በሰጡት መልስ ጉዳዩ በእርቅ ማለቅ ያለበት ስለሆነ ፍ/ቤቱ ጉዳዩን ለማየት ስልጣን የለውም በማለት የመጀመሪያ ደረጃ መቃወሚያ ያቀረቡ ሲሆን ፍ/ቤቱ መቃወሚያውን ውድቅ አድርጓል። ተጠሪ በዋናው ጉዳይ ላይም በሰጡት መልስ ነጻድን የጫነው መኪና ባለቤት ስላልሆኑ ኃላፊነት እንደሌለባቸው ከነጻድ ባለቤት ጋር ያደረጉት የማጓጓዝ ውል አለመኖሩን እንዲሁም ተዋዋይ ወገኖቹ የኢት/ነጻድ ድርጅትና የጣና ፈላሽ ማጓጓዣ ባለንብረቶች ማህበር ወደ ክርክሩ እንዲገቡ ጠይቀዋል። ሦስተኛ ተከላሽ የነበረው ወይራ ትራንስፖርት ድርጅት ክስ የተመሰረተበትን ነጻድ የጫነው ተሳቢ ነጻድ ፈሰሰ ከተባለበት ቀን በፊት ለስር ሁለተኛ ተከላሽ ያስተላለፈ በመሆኑ ኃላፊነት የሌለበት ስለመሆኑ ተከራክሯል። ፍ/ቤቱም ጉዳዩን መርምሮ የተጠሪ ጭነት መኪና ወደኋላ ተንሸራቶ እየተገለገሉበት ያለውን ነጻድ የጫነውን ተሳቢ እንዲገለበጥ በማድረግ ተጠሪ ለጉዳቱ በፍ/ብ/ሀ/ቁ. 2081(1) እና (2) መሰረት ኃላፊ ናቸው ሦስተኛ ተከላሽ የነበረው ተሳቢውን አደጋው ከመድረሱ በፊት ለስር ሁለተኛ ተከላሽ ያስተላለፈ በመሆኑ ኃላፊነት የለበት በማለት ተጠሪ በክስ የተጠቀሰውን ገንዘብ ለአመልካች እንዲከፍሉ ወስኗል።

ተጠሪ በዚህ ውሳኔ ላይ ለፌ/ከፍተኛ ፍ/ቤት ይግባኝ አቅርበው ፍ/ቤቱ ጉዳዩን ከተመለከተ በኋላ በኢት/ነጻድ ድርጅትና በጣና ፈላሽ መጓጓዣ ገፍ ባለንብረቶች ማህበር መኃከል በተደረገው ውል አንቀጽ 18 መሰረት ከውሉ ትርጉምና አፈፃፀም ጋር ግንኙነት ባላቸው ምክንያቶች የሚነሳ አለመግባባት ሁለቱ በመረጧቸው ገላጋይ ዳኞች አማካኝነት እንደሚታይ ስምምነት ተደርጓል። አመልካች በተጠሪ ላይ ክስ የመሰረተው በን/ሀ/ቁ 683 ባገኘው የመዳረግ መብት በመሆኑና ይህ የመዳረግ መብት ደንበኛው ባለው መብት ልክ ስለሆነ በአመልካችና በተጠሪ መሃከል የሚነሳው ክርክር በስምምነት ማለቅ ስላለበት ፍ/ቤቱ ጉዳዩን ለማየት ስልጣን የለውም በማለት የስር ፍ/ቤትን ውሳኔ ሽሮታል። አመልካች በዚህ ውሳኔ ላይ ለፌ/ጠቅላይ ፍ/ቤት ይግባኝ ያቀረበ ቢሆንም ፍ/ቤቱ የግራ ቀኝን ክርክር ስምቶ የይግባኝ ሰሚውን ፍ/ቤት ውሳኔ አፅንቷል።

የአሁኑ የሰበር አቤቱታ የቀረበው በዚህ ውሳኔ ላይ ነው። አመልካች በቅሬታው በአመልካች ደንበኛና በጣና ፈላሽ ማጓጓዣ ባለንብረቶች ማህበር መሃከል የተደረገው ውል ተፈፃሚነት የሚኖረው በሁለቱ ተዋዋይ ወገኖች መሃከል ለሚነሳ ክርክር እንጂ ለተያዘው ጉዳይ አይደለም። በተጠሪ ላይ ክስ የቀረበው የተረከበት ነጻድ ላይ ጉዳት በመድረሱ የአንጓጓዣ ኃላፊነት ስላለባቸው በመሆኑ ከጉዳዩ ጋር ግንኙነት የሌለውን ውል መሰረት በማድረግ የተሰጠው ውሳኔ መሰረታዊ የሆነ ስህተት ያለበት ነው የሚል ነው። ችሎቱም የአመልካች ደንበኛ ከጣና ፈላሽ መጓጓዣ ባለንብረቶች ማህበር ጋር ጉዳዩን በእርቅ ለመጨረስ ስለተሰማማ አመልካች በተጠሪ ላይ ያቀረበው ክስ በፍ/ቤት ሊታይ አይገባም በሚል የተሰጠው ውሳኔን አግባብነት ለመመርመር አቤቱታው ለሰበር ችሎት ያስቀርባል ብሏል። ተጠሪ በህይወት ስለሌሉ ወራሾቻቸው እንዲቀርቡ በጋዜጣ ጥሪ ቢደረግም ስላልቀረቡ ጉዳዩ በሌሉበት እንዲታይ ተደርጓል። ችሎቱም መዝገቡን እንደሚከተለው መርምሯል።

አመልካች በስር ፍ/ቤት ክስ የመሰረተው በተጠሪ የጭነት መኪና እየተሳበ በነበረው ተሳቢ ላይ ተጭኖ የነበረው ነጻድ ተሳቢው በመገልበጡ ምክንያት ፈሶ ስለባከነ ለደንበኛው የከፈለው ገንዘብ ተጠሪ እንዲተኩ ነው። ይግባኝ ሰሚ ፍ/ቤት የአመልካች ክስ በፍ/ቤት ቀርቦ ሊታይ አይገባም በማለት የወሰነው የአመልካች ደንበኛ ከጣና